

CF Net News

ซีเอฟเน็ต นิวส์

โครงการนี้สนับสนุนโดยสหภาพยุโรป

ข้อมูลข่าวสารและประสานเชื่อมโยงเครือข่ายป่าไม้ภาคพลเมือง

ฉบับที่ 9 | Issue 9 | พฤศจิกายน 2562

ความท้าทายและข้อเสนอแนะต่อพรบ.ป่าชุมชน เมื่อบังคับใช้กฎหมายแล้ว

บทบรรณาธิการแนะนำ

จดหมายข่าวเครือข่ายป่าไม้ภาคพลเมือง (CF-NET NEWS) ฉบับเดือนพฤศจิกายน 2562 ขอพาพี่น้องเครือข่ายติดตามความเคลื่อนไหวของกิจกรรมที่ผ่านมาได้แก่งานประชุมเชิงปฏิบัติการของเครือข่ายผู้หญิงป่าไม้ภาคพลเมือง ที่ได้จัดขึ้นเมื่อวันที่ 9-10 ตุลาคม 2562 ที่จังหวัดเชียงใหม่ และ เนื่องในวาระที่พรบ.ป่าชุมชนกำลังจะมีผลบังคับใช้อย่างเต็มรูปแบบในวันที่ 25 พฤศจิกายน 2562 หลังการประกาศใช้กฎหมายนี้ครบ 180 วัน ส่งผลให้นับจากวันที่ 25 พฤศจิกายนนี้เป็นต้นไปชุมชนทุกแห่งที่ต้องการจดทะเบียนป่าชุมชนต้องดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายใหม่ ทางโครงการเครือข่ายป่าไม้ภาคพลเมืองจึงถือโอกาสนี้เชิญชวนพี่น้องเครือข่ายและผู้สนใจมาร่วมเรียนรู้และแสดงความคิดเห็นผ่านกิจกรรมที่จะจัดขึ้นในวันที่ 22 พฤศจิกายน 2562 ที่ศูนย์วิทยาศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า ผ่านกิจกรรมดังต่อไปนี้ 1. การนำเสนอรายงานการศึกษา 30 ปีชุมชนป่าชุมชน บทเรียนและทิศทางการขับเคลื่อนสู่ทศวรรษที่ 4 โดยดร.กฤษดา บุญชัย 2. การเสวนาในหัวข้อ “จากบทเรียน 30 ปีป่าชุมชน สู่ทศวรรษต่อไปทศวรรษที่ 4” โดยนักวิชาการและนักพัฒนาที่คร่ำหวอดในงานป่าชุมชนมากกว่า 30 ปี และ 3. การเสวนาในหัวข้อ “ความท้าทายและข้อเสนอแนะต่อพรบ.ป่าชุมชนเมื่อบังคับใช้กฎหมายแล้ว” โดยนักวิชาการและตัวแทนชุมชน สำหรับท่านที่ไม่สะดวกเดินทางมาทำงานได้ด้วยตนเองสามารถรับชมรับฟังได้ทาง Live สดผ่านช่องทาง เฟซบุ๊ก ศูนย์วิทยาศาสตร์ชุมชน เพื่อคนกับป่า - ประเทศไทย

ถัดจากนั้นจะมีกิจกรรมปิดท้ายของปีในวันที่ 14 ธันวาคม 2562 ที่สวนโมกข์ (กรุงเทพมหานคร) คืองาน “พลเมืองสร้างป่า” โดยงานนี้ถือว่าเป็นกิจกรรมเริ่มต้นของการณรงค์เพิ่มพื้นที่ป่าจากเมล็ดกล้าไม้พันธุ์ดี(จากป่าชุมชน) ในงานจะมีเวทีเสวนาเกี่ยวกับการ “สร้างป่า” ของพลเมือง ความเป็นไปได้ และเป้าหมาย จากตัวแทนป่าชุมชน และผู้มีประสบการณ์ในการส่งเสริมการปลูกป่าและผลดีกล้าไม้คุณภาพ นอกจากนี้เวทีเสวนาแล้วยังมีกิจกรรมฐานการเรียนรู้สำหรับผู้สนใจให้ได้ฝึกปฏิบัติกันด้วยงานนี้เปิดกว้างให้คนในเมืองได้มีส่วนร่วมและเป็นการปลูกฝังให้ลูกหลานคนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้และมีความผูกพันกับธรรมชาติมากขึ้นอีกทางหนึ่งด้วย

เล่าเรื่องงานประชุม เครือข่ายผู้หญิงป่าไม้ภาคพลเมือง

เมื่อวันที่ 9-10 ตุลาคม 2562 ณ โรงแรมออลิเดย์การ์เดน จ.เชียงใหม่ ได้มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การยอมรับและเห็นคุณค่าของความแตกต่างทางเพศสภาพในการจัดการป่าชุมชนและพื้นที่ป่าอนุรักษ์” ผู้เข้าร่วมการประชุมเป็นตัวแทนจากชุมชนในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าชายเลน ป่าชุมชนในที่ดินสาธารณะและที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ ใน 5 ภูมิภาค ประกอบด้วยผู้นำเยาวชนและผู้นำรุ่นใหม่ที่เป็นผู้หญิงรวม 40 คน (มีผู้หญิงจากกลุ่มชาติพันธุ์รวมอยู่ด้วย) และผู้นำเพศชายเข้าร่วมกิจกรรม 5 คน วัตถุประสงค์ของการประชุมคือ 1. เพื่อประเมินสถานการณ์การบริหารจัดการป่าไม้ กฎหมายและนโยบายภายใต้มิติเพศสภาพ 2. เพื่อค้นหาประเด็นร่วมกันในการขับเคลื่อนกิจกรรมผู้หญิงกับการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ 3. เพื่อวางแผนการดำเนินงานเครือข่ายในประเด็นเพศสภาพ และการพัฒนาเครือข่ายผู้นำหญิงในงานป่าไม้ ผลการประชุมสรุปได้ดังนี้

สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละกลุ่มที่ดินป่ามีความคล้ายคลึงกัน ได้แก่ การไม่เข้าใจกฎหมายและนโยบาย การไม่ได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นกับภาครัฐในการจัดทำเขตและแผน ทำให้เกิดความไม่ชัดเจนในแนวเขตตาม พรบ. ต่างๆ ส่งผลให้เกิดปัญหาการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ตามมา สิ่งที่เกี่ยวข้องร่วมประชุมมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันใน 5 ประเด็น

- เครือข่ายผู้หญิงและชุมชนต้องเรียนรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องพื้นที่ของตนเองให้มากขึ้นเพื่อเข้าใจ และสามารถปกป้อง เรียกร้องสิทธิของตัวเองได้
- ต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการ และนำเสนอ ความต้องการของผู้ที่อาศัยในพื้นที่ป่าเข้าไปสู่กลไกกฎหมายและนโยบายต่างๆ
- แนวเขตที่ไม่ชัดเจนส่งผลให้พื้นที่ที่มีความคลุมเครือของ

สิทธิ์ ซึ่งซ้อนกันอยู่หลายมิติ คือ สิทธิในการใช้ประโยชน์ของชุมชน สิทธิที่รัฐต้องการพื้นที่ตามกฎหมาย และสิทธิของเอกชนที่เข้ามาใช้ประโยชน์ ทำให้เกิดความขัดแย้ง

- สร้างพื้นที่กลางในการเรียนรู้ร่วมกันในลักษณะเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนร่วมกัน
- ผลักดันให้ผู้หญิงมีส่วนร่วมในการจัดการมากขึ้น

เครือข่ายผู้หญิงแต่ละท้องถิ่นต้องการให้ผู้หญิง ผู้นำหญิงคนรุ่นใหม่ ออกมา มีบทบาทในการขับเคลื่อนงานด้านการจัดการป่าไม้ให้มากขึ้น เปิดโอกาสให้ผู้หญิงได้แสดงความคิดเห็น แต่ไม่ใช่ว่าผู้หญิงจะไม่ยอมรับความคิดเห็นของผู้ชาย เพราะปัจจุบันในความเป็นจริงผู้หญิงมีบทบาท

มากขึ้น มีพื้นที่ให้ผู้หญิงได้แสดงออก สิ่งที่ยอดยากคือพยายามให้โอกาสเด็กรุ่นใหม่แสดงความคิดเห็น กลุ่มเยาวชนควรได้รับโอกาสและผู้ใหญ่ควรให้โอกาสอย่างจริงจัง ผู้หญิงควรได้รับโอกาสอย่างจริงจัง อีกมุมมองหนึ่งสะท้อนว่าด้วยเพศภาวะ ความเป็นหญิงจะได้เปรียบเรื่องการเจรจาต่อรอง เพราะผู้หญิงมีความอ่อนน้อม อ่อนหวาน นอบน้อม ทำให้การสื่อสารออกมาในเชิงบวก ที่ควรสร้างสิ่งนี้ให้เป็นจุดแข็ง นอกจากนี้ ต้องมั่นใจในศักยภาพของตัวเอง และ สร้างผู้นำหญิงคนต่อไปมาเป็นแนวร่วมสนับสนุนอย่าไปก็ดกัน เพราะเราไม่สามารถทำทุกอย่างด้วยตัวคนเดียว แต่ละคนมีความถนัด หรือความชำนาญต่างกัน ควรนำความต่างนั้นมาต่อกันเป็นจิ๊กซอว์ สร้างแกนนำขึ้นมาเป็นแผงร่วมกันขับเคลื่อน จากประสบการณ์ที่ผ่านมาของผู้นำหญิงได้ตกผลึกทางความคิดแล้วว่า “การขับเคลื่อนต้องถือหลักชุมชนเข้มแข็ง ครอบคลุมต้องไม่ล่มสลาย” สุดท้ายผู้เข้าร่วมได้ผลการแสดงความคิดเห็นลงไปถึงในระดับชุมชน โดยเฉพาะชุมชนชาติพันธุ์ ควรมีเวทีให้ผู้หญิงได้เสนอความคิดเห็น เพราะเรื่องการบริหารทรัพยากรป่าไม้/ที่ดินเกี่ยวกับพวกเธอทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ในฐานะผู้ใช้ทรัพยากรและผู้มีบทบาทดูแลความเป็นอยู่ของคนในครอบครัวให้อยู่ดีมีสุข

บทสรุปของเวทีครั้งนี้คือ

ในการขับเคลื่อนการทำงานของผู้หญิงด้านการจัดการป่าไม้ให้เป็นไปได้ดีนั้น ตัวผู้หญิงเองจะต้องมีจุดยืน มีความซื่อสัตย์ มั่นใจในศักยภาพของตัวเอง และจัดการความสัมพันธ์กับครอบครัว แบบความรับผิดชอบในบ้าน สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ การสนับสนุนจากครอบครัว นอกจากนี้การมีเครือข่ายที่ดีและอาจมีบุคคลต้นแบบในการขับเคลื่อนงานเป็นตัวอยางจะทำให้ผู้หญิงมีแรงบันดาลใจทำให้งานขับเคลื่อนไปได้ การทำงานด้านการจัดการป่าไม้ไม่สามารถทำทุกอย่างได้ด้วยคนๆ เดียว ดังนั้นควรที่จะสร้างผู้นำหญิงเพิ่มขึ้นเพื่อให้มาร่วมกันทำงาน ควรให้โอกาสคนรุ่นใหม่แสดงความคิดเห็นและรับฟังอย่างจริงจัง การมีพื้นที่ให้ผู้หญิงได้แสดงความคิดเห็นก็เป็นอีกหนึ่งประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญ และขอให้ผู้หญิงอย่าปิดโอกาสตัวเอง

โดยกานทร ดีบุรี ผู้ประสานงานเครือข่ายป่าไม้ภาคพลเมือง

ขอเชิญสื่อมวลชนและผู้สนใจร่วมงานเปิดตัวรายงาน
"30 ปี ขบวนการป่าชุมชน บทเรียน
และทิศทางการขับเคลื่อน สู่ทศวรรษที่ 4"
และเสวนาหัวข้อ
"ความท้าทายและข้อเสนอ ต่อพรบ.ป่าชุมชน"
ในวันที่ 22 พฤศจิกายน 2562
ณ ศูนย์วิทยาศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ
(เวลา 9.00-12.00 น.)

ปี พ.ศ. 2561 รัฐบาลได้มีการหยิบยก ร่าง พรบ.ป่าชุมชน มาพิจารณา โดย สภาขับเคลื่อนการปฏิรูป (สปท.) นำร่าง ฉบับของสภานิติบัญญัติ(สนช.) สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) และของกรมป่าไม้มาพิจารณา และเสนอร่าง พรบ.ป่าชุมชน ให้กรมพิจารณาและได้เห็นชอบในปี พ.ศ. 2561 และสภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นควรประกาศเป็นกฎหมายในวันที่ 29 พ.ศ. 2562 โดยจะบังคับใช้ทุกมาตราในวันที่ 25 พฤศจิกายน 2562 ทั้งนี้ยังมีประเด็นท้าทายหลายประการ ในการปฏิบัติทั้งพื้นที่ที่จะจัดตั้งเป็นป่าชุมชนได้ ซึ่งปัจจุบัน กำลังร่างกฎกระทรวงว่าด้วยพื้นที่อนุรักษ์ โดย 1 ใน 4 คือพื้นที่มีคุณค่าหรือความโดดเด่นทางระบบนิเวศและได้รับการประกาศและขึ้นทะเบียนกับองค์กรประเทศ เช่น พื้นที่ชุ่มน้ำ หรือแรมซาร์ ซึ่งพบว่าป่าหลายแห่งที่ชุมชนดูแลจัดการป่า ที่อยู่ในเขตพื้นที่ชุ่มน้ำ ป่าชุ่มน้ำ เช่น 17 ป่าชุมชนในพื้นที่ ลุ่มน้ำอิง ป่าบุ่งป่าทามในลุ่มน้ำสงครามตอนล่างจำนวนมาก ที่ดูแลจัดการป่ามายาวนานหลายสิบปี นอกจากนี้ยังพบว่า ยังมีพื้นที่ป่าที่ชุมชนจัดการดูแลในรูปแบบเป็นป่าชุมชน มาอย่างยาวนานกว่า 300 แห่ง แล้วต่อมาในพื้นที่ เตรียมประกาศพื้นที่อนุรักษ์ จะมีทางเลือกทางออกกันอย่างไร สำหรับบุคคลทั่วไปสามารถลงทะเบียนล่วงหน้า (ที่นี้่งและ รายงานฯ มีจำนวนจำกัด) หรือ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม ได้ที่ inbox ค่ะ

ติดตามข่าวสารและอัปเดตกฎหมายป่าไม้ที่เกี่ยวข้อง
ได้ที่ <https://www.recoftc.org/thailand>

ขอเชิญร่วมงานเวทีเปิดตัวรายงานการศึกษา
**"30 ปี ขบวนการป่าชุมชน บทเรียน
และทิศทางการขับเคลื่อนสู่ทศวรรษที่ 4"
และเสวนาในหัวข้อ
"ความท้าทายและข้อเสนอแนะ
ต่อพรบ.ป่าชุมชน เมื่อบังคับใช้กฎหมายแล้ว"**

วันที่ 22 พฤศจิกายน 2562 (09.00-12.00 น.)
ณ ศูนย์วิทยาศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (รีคอฟ)
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร

กำหนดการ

9.00 - 9.30 น.

ลงทะเบียนรับรายงาน 30 ปี
ขบวนการป่าชุมชนในสังคมไทยและทิศทางในทศวรรษที่ 4

9.30 - 9.40 น.

- กล่าวรายงานความเป็นมา วัตถุประสงค์ โดย
คุณวราภรณ์ รตินรัตน์
ผู้อำนวยการ แผนงานประเทศไทย ศูนย์วิทยาศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า
- กล่าวเปิดการเสวนาโดย ผศ.ดร.นิคม แหลมสัก
คณบดีคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

9.40 - 10.00 น.

แนะนำรายงาน "30 ปี ขบวนการป่าชุมชน
บทเรียนและทิศทางการขับเคลื่อนสู่ทศวรรษที่ 4"
โดย ดร.กฤษฎา บุญชัย มูลนิธิชุมชนท้องถิ่นพัฒนา และ
นายระวี ถาวร แผนงานประเทศไทย ศูนย์วิทยาศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า

10.00 - 11.00 น.

เสวนา จากบทเรียน 30 ปีป่าชุมชน...สู่ก้าวต่อไปทศวรรษที่ 4

ร่วมเสวนาโดย

- ดร.สมศักดิ์ สுவวงศ์ ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ แผนงานประเทศไทย
ศูนย์วิทยาศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า
- ดร.กฤษฎา บุญชัย มูลนิธิชุมชนท้องถิ่นพัฒนา
- อ.ดร.สุรินทร์ อ้นพรม ตัวแทนคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- คุณเอกชัย อิศระทะ ตัวแทนเครือข่ายป่าไม้ภาคพลเมือง

ดำเนินรายการโดย

คุณกนกพร ดีบุรี ผู้ประสานงานโครงการเครือข่ายป่าไม้ภาคพลเมือง

11.00 - 11.15 น. รับประทานอาหารว่าง

11.15 - 12.30 น.

เสวนา ความท้าทายและข้อเสนอแนะต่อพรบ.ป่าชุมชน
เมื่อบังคับใช้กฎหมายแล้ว

วิทยากร

- คุณประทีป มีคติธรรม เลขาธิการคณะกรรมการที่ดินและ
ทรัพยากรธรรมชาติ สภาผู้แทนราษฎร
- ดร.เพิ่มศักดิ์ มกรารัตน์มัย ที่ปรึกษาศูนย์ศึกษาและพัฒนาสันติวิธี มหาวิทยาลัยมหิดล
และนักวิชาการอิสระด้านสิทธิมนุษยชน
- ตัวแทนชุมชนในพื้นที่เตรียมประกาศอุทยาน
- คุณสมเกียรติ เชื้อนเชียงลา ตัวแทนชุมชนพื้นที่ป่าผู้มน้ำอิง
- คุณวีโรจน์ ดีปิ่น ตัวแทนเครือข่ายป่าไม้ภาคพลเมือง

ดำเนินรายการโดย

นายระวี ถาวร แผนงานประเทศไทย ศูนย์วิทยาศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า

12.30 น. ปิดการเสวนา

สำหรับบุคคลทั่วไปสามารถลงทะเบียนล่วงหน้า(ที่นี้่งและรายงานมีจำนวนจำกัด)
หรือ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ FB ศูนย์วิทยาศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า

ศูนย์วิทยาศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (RECOFTC) ตู้.ปณ. 1111 ที่ทำการไปรษณีย์เกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร 10903
โทรศัพท์ +66(0) 2940 5700 | โทรสาร +66(0) 2561 4880 | Thailand.info@recoftc.org
www.recoftc.org/country/Thailand | www.facebook.com/recoftcinThailand

ผู้รับ

สแกน QR Code เพื่อติดตามข่าวสารต่างของ CF-net